

Па старонках мясцовых газет

АЛЕНА ДАЎГАПОЛАВА

понимали, чем является для польской науки и культуры Краковская Академия.

В это трудно поверить, но экспонаты вмещают огромный временной пласт – около 4 тысяч лет! Все представлено оригиналами, лишь для пяти рукописей из Библиотеки сделано исключение. К открытию выставки приурочено издание богато иллюстрированного альбома “Сокровища Ягеллонского Университета” с подробнейшей информацией о большинстве экспонатов. Все экспонаты, а их около 200, подразделяются на “сокровища мысли и науки и сокровища человеческих рук”.

В разделе Naturalia в каминном зале воссоздан интерьер средневековой аптеки. Там же – коллекции редчайших бабочек из тропиков Южной Америки, растительные реликты, относящиеся к мезозойской эре, резной кубок из скорлупы кокосового ореха, сделанный в Нидерландах в 1687 г.

В археологическом разделе экспозиции представлены фигурка женщины из пальмового дерева, датируемая 2000 – 1800 лет до н.э., древнеегипетские стелы, греческие вазы. Там же выставлен уникальный раритет – папирус Сенковского. Это могильный папирус I века до н.э. из гробницы Нес-Мина, изображающего успешного перед грозным судом бога Осириса. Папирус был подарен Университету профессором Езефом Сенковским в 1826 г.

Среди уникальных экспонатов – арабская астролябия от 1054 г., деревянная фигурка короля Казимира Великого XIV в., личные печати Казимира Великого и Владислава Ягелло, списки студентов за весь XV в., Глобус неба (около 1480), датированная 1543 г. монография Коперника “De Revolutionibus Orbium”, которую страница за страницей можно перелистать тут же в компьютерном варианте. Среди печатных документов – рукописи Фридриха Шопена, Адама Мицкевича, Генриха Сенкевича.

Можно и далее поражать воображение читателей разнообразием и уникальностью представленных на выставке предметов, но всех, кто заинтересуется, мы приглашаем заглянуть в Центральную научную библиотеку Национальной академии наук и полистать очередные номера журналов.

Мы же старались сделать акцент на преемственности многовековых традиций и на бесценных сокровищах, которые выработало человечество за свой долгий путь развития, – духовных ценностях. Поэтому в завершение мы решили привести слова Папы Иоанна Павла II, в прошлом студента, а затем доцента и доктора Honoris Causa Ягеллонского университета: “Наука – это добро, которое передается и наследуется. Осуществляется это не только материальным способом, но и духовно. Не только через книги и рукописи, но и через живущих людей. Ученый передает ученому часть своей души, наследие интересов, а также извилистую и трудную дорогу, которой он продвигается к истине”.

(По материалам польского журнала Alma mater)

Выкарыстанне сродкаў масавай інфармацыі – гэта эфектыўны спосаб фарміравання пазітыўнага іміджу бібліятэк сярод насельніцтва і наладжвання сувязей з грамадскасцю.

З мэтай вывучэння дзейнасці ЦБС рэспублікі па супрацоўніцтву з мясцовай прэсай быў зроблены выбарачны аналіз матэрыялаў раенных газет. Усяго было прагледжана 96 назваў газет, з іх: 16 – Мінскай вобласці, 11 – Магілёўскай, 14 – Гомельскай, 14 – Брэстскай, 16 – Віцебскай, 15 – Гродзенскай. Перыяд ахопу – другі квартал 2000 г.

Вынікі аналізу сведчаць аб дастаткова высокай інфармацыйнай актыўнасці бібліятэк – 92 публікацыі на старонках 70 назваў газет. Прыкметна, што тры з іх – недаяржаўныя выданні. Астатнія 26 “раёнак”, напэўна, даволі рэдка змяшчаюць на сваіх старонках паведамленні аб жыцці бібліятэк. Ва ўсякім разе, у прагледжаным масіве не знойдзена ніводнай, нават маленькай, замяткі.

Аўтарамі звыш 60% артыкулаў з’яўляюцца работнікі бібліятэк, астатнія напісаны журналістамі і чытачамі. Трэба адзначыць, што матэрыялы, падрыхтаваныя бібліятэкарамі, маюць добры стыль і лагічную падачу. Літаратурныя здольнасці дазваляюць нашым калегам публікаваць нават артыкулы на актуальныя грамадскія праблемы. Такія матэрыялы складаюць 6%. Але, здаецца, было б нядрэнна звязаць тэму публікацыі з кнігай, каб надрукаваны матэрыял спрыяў і іміджу аўтара, і іміджу ўстановы, у якой ён працуе.

Наогул, тэматыка выяўленых матэрыялаў вельмі разнастайная. Самая значная частка прыходзіцца на паведамленні аб мерапрыемствах, якія адбыліся ў бібліятэках – 28 публікацый або трэць ад агульнай колькасці. На апераджальныя паведамленні прыходзіцца толькі кожная дзесятая публікацыя. Так званыя “анонсы” датычацца, па большасці, доўгатэрміновых акцый, такіх, як праграмы работы з дзецьмі ў час летніх канікул ці выставы мастакоў. Таму ствараецца ўражанне, што бібліятэчныя мерапрыемствы маюць пераважна камерны характар і разлічаны на вузкі круг наведвальнікаў.

Сярод публікацый другое месца па колькасці займаюць бібліяграфічныя агляды літаратуры. З іх – 12 тэматычных і 4 – па новых паступленнях. Тэматычныя агляды прызначаюцца, як правіла, знамянальным датам ці значным грамадскім падзеям і маюць даволі высокі ўзровень, – разгорнутая ўводная частка, паслядоўныя знісавыя пераходы.

Што датычыцца аглядаў новых

паступленняў, то рабіць высновы адносна іх невялікай колькасці цяжка. Магчыма, кніг мала паступае, а, магчыма, бібліятэкі не імкнуцца даводзіць да ведама насельніцтва поўную інфармацыю аб навінках.

Шостую частку прааналізаваных артыкулаў можна разглядаць як агляды дзейнасці бібліятэк за пэўны перыяд часу або па канкрэтнаму накірунку (экалагічнае выхаванне, краязнаўчая работа і інш.). Такія артыкулы маюць значны аб’ём – ад чвэрці да паловы газетнай старонкі – і дазваляюць уявіць усю шматграннасць дзейнасці бібліятэкі.

Сістэматычна сустракаюцца публікацыі аб прафесійных семінарах, якія адбываліся на базе тых ці іншых бібліятэк, і справаздачи выкананых па пытаннях бібліятэк. Дарэчы, у гэтых артыкулах можна ўзняць бібліятэчныя праблемы: адсутнасць фінансавых сродкаў, недастатковае ацяпленне і іншае. Відавочна, што бібліятэкам патрэбна займаць больш актыўную пазіцыю ў вырашэнні гэтых праблем. Пацвярджаннем таму з’яўляецца вопыт асобных ЦБС, якія атрымлівалі фінансавую і іншую дапамогу пасля звороту да ўстаноў і насельніцтва праз друк. Станоўчай можна лічыць таксама практыку выказвання падзякі спонсарам і мецэнатам за атрыманую дапамогу – 3 публікацыі.

Прыкметна, што не застаюцца без увагі прэсы людзі, якія працуюць у бібліятэках. 4 артыкулы з фотааздымкамі ў рубрыках “Людзі і справы”, “Лепшыя па прафесіі” – гэта, напэўна, не так і мала.

Прыемна ўразіла актыўнасць, з якой адгукнуліся бібліятэкі на сваё прафесійнае свята – Дзень бібліятэк. Яму прысвечана 13 замятак і адна з іх – афіцыйнае віншаванне бібліятэкі райвыканкомам і Саветам дэпутатаў. Бясспрэчна, што такую ўвагу трэба заслужыць.

Напрыканцы хочацца зноў вярнуцца да пытання аўтарства. Апраўдана і мэтазгодна, калі бібліятэкар бярэцца за падрыхтоўку для газеты, напрыклад, бібліяграфічнага агляду. А вось ці так неабходна самім распавядаць аб мерапрыемствах, якія мелі месца ў бібліятэках? Трэба часцей запрашаць да сябе “на агенчык” супрацоўнікаў рэдакцый і выкарыстоўваць іх творчы патэнцыял і магчымасці з карысцю для бібліятэкі.

Вось так выглядаюць нашы бібліятэкі ў мясцовай прэсе. Застаецца пажадаць паважаным калегам творчым пошукаў, якія падымуць інфармацыйную дзейнасць на новы ўзровень.